

Стратегически предизвикателства пред правната регулация в съвременната информационна среда

Богдана Стоянова

Процесът на глобализация започва да заема все по-голяма част от обществения живот, търсят се все повече начини за скъсяване на дистанцията и премахване на националните граници. Развитието на информационните технологии засилва процеса на прехвърляне на обществени отношения във виртуалното пространство, което е съпроводено с улеснен достъп до информация. Тенденцията е да се формира единно информационно пространство. С глобализацията на обществото започват да се изследват и създават все повече начини за комуникация между хората, различни от традиционно установените до сега - чрез използването на имейли, социални мрежи, приложения на смартфони и т.н. Електронната среда отдавна е алтернатива на медиите - чрез електронните издания на вестниците, радиото и телевизията и с големите информационни сайтове. Безпристрастно информационно пространство са личните страници, блогове и форуми, в което пространство десетки хора обменят опит или черпят такъв от комуникация с другите.

Виртуалната правна реалност предоставя среда за реализация на правните норми и осигурява действието на част от правните регулативни механизми. В нея възникват субективни права, юридически задължения и правни състояния. Правните норми се реализират чрез комплексни производства въз основа на множество норми. Правните действия пораждат повече от едно правоотношение, като всяко едно от тях се развива самостоятелно и в голяма степен независимо от останалите.¹

Виртуалната среда или още електронна среда не изключва действието на традиционното право и правни институции, но към тях навлизат нови понятия като електронна търговия, електронно банкиране, електронно гласуване, електронна демокрация. Сключването на договори в условията на електронна търговия разкрива редица особености по отношение доказване на волеизявленията, идентификация на страните и съдържание на договора.² Електронното гласуване е част от електронната демокрация, за последната няма легално определение, но тя не е нов вид демокрация, в съвременното общество тя стои най-близо до формите на пряката демокрация. При нея е различен начинът на участие на гражданите при функционирането на държавния апарат и държавата като цяло. При правилно работещо демократично общество достъпът до информация е значително улеснен, лесно се провеждат дискусии, както на

¹ Кискинов, В. Функции на виртуалната правна реалност, София, 2014, сп. „Съвременно право“, № 3

² Христова, В. Договор, сключен в рамките на електронна търговия: уредба на електронната търговия в правото на защита на потребителите. – В: Европейско договорно право – потребителски договори. Съставители: М.Пашке, В.Павлова, Т.Пиперков. София, 2010. УИ „Св. Климент Охридски“, с.253